

Broj: 03-23.1-44-11/18
Sarajevo, 09.04.2018.god.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO 12-04-2018			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
03/3	23	944	18

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj
N/r sekretara

Predmet: Informacija o kretanju makroekonomskih pokazatelja za januar/siječanj – februar/veljača 2018. godine, dostavlja se

Poštovani,

Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (DEP) je pripremila dokument pod nazivom Informacija o kretanju makroekonomskih pokazatelja za januar/siječanj – februar/veljača 2018. godine. Navedeni materijal se dostavlja radi razmatranja i primanja k znanju.

S poštovanjem,

DIREKTOR
Zoran Zeljko

U prilogu:
- kao u tekstu

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA

**o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj - februar/veljača 2018. godine**

Sarajevo, april/travanj 2018. godine

Sadržaj

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
<i>Kretanje industrijske proizvodnje</i>	4
<i>Maloprodaja</i>	5
<i>Tržište rada</i>	5
2. Javne finansije.....	7
<i>Indirektni porezi u BiH</i>	7
<i>Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda u BiH</i>	9
<i>Servis vanjskog duga</i>	9
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	10
<i>Cijene</i>	10
<i>Monetarni sektor</i>	11
<i>Bankarski sektor</i>	12
<i>Berze u BiH</i>	13
4. Vanjski sektor.....	15
<i>Platni bilans</i>	15
<i>Vanjskotrgovinska razmjena</i>	17
5. Strane direktne investicije.....	19

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno - četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Trenutno raspoloživi kratkoročni indikatori kao što su Industrijska proizvodnja, maloprodaja, zaposlenost, vanjskotrgovinska robna razmjena, te podaci iz domena javnih finansija i bankarskog sektora ukazuju na to da je visok nivo poslovne aktivnosti iz prethodne godine nastavljen i tokom prva dva mjeseca 2018. godine. Ovo povećanje poslovne aktivnosti ostvareno je ponajviše zahvaljući izrazito povoljnim okolnostima u vanjskom okruženju prije svega u zemljama EU (izvozna tražnja) i jačanju domaće tražnje.

Iako su podaci na nivou dva mjeseca nedovoljni za potpuno preciznu analizu ekonomskih kretanja u BiH, određeni raspoloživi indikatori ukazuju na povećanje poslovne aktivnosti u zemlji. Porast broja zaposlenih lica, povećanje robnog uvoza i prometa u maloprodaji od preko 10%, rast kredita u sektoru stanovništva od 7,5% i dvocifren rast prihoda od PDV ukazuju na povećanje kako privatne tako i ukupne finalne potrošnje u BiH u periodu januar-februar 2018. godine. S druge strane, iako su podaci o kretanjima u domenu investicija prilično oskudni, povećanje uvoza kapitalnih dobara od skoro 20%, porast kredita nefinansijskim preduzećima od 8,2%, te povećanje proizvodnje i uvoza građevinskog materijala ukazuju na trend rasta u domenu investicija. Ako se ovome pridodaju raspoloživost kreditnih sredstava međunarodnih finansijskih institucija i najavljena investiciona ulaganja u infrastrukturne projekte onda se sa može pretpostaviti da bi investicije u toku 2018. godine mogle imati značajniji doprinos u ekonomskom rastu u BiH.

Obzirom na raspoloživost i kvalitet podataka o vanjskotrgovinskoj robnoj razmjeni, isti najsigurnije potvrđuju da je trend rasta ekonomske aktivnosti u BiH nastavljen i tokom 2018. godine. Naime, zahvaljujući povećanju izvozne tražnje i povećanju proizvodnje u okviru bh. prerađivačke industrije došlo je do poboljšanja u okviru svih parametara vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom. Tako je BiH u prva dva mjeseca 2018. godine zabilježila dvocifrene stope rasta ukupnog obima vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom 13,6%, izvoza 17,7% i uvoza roba 10,9%, blagog smanjenja vanjskotrgovinskog deficita 1,1% i poboljšanja pokrivenosti uvoza izvozom za 4 p.p.

1. Realni sektor

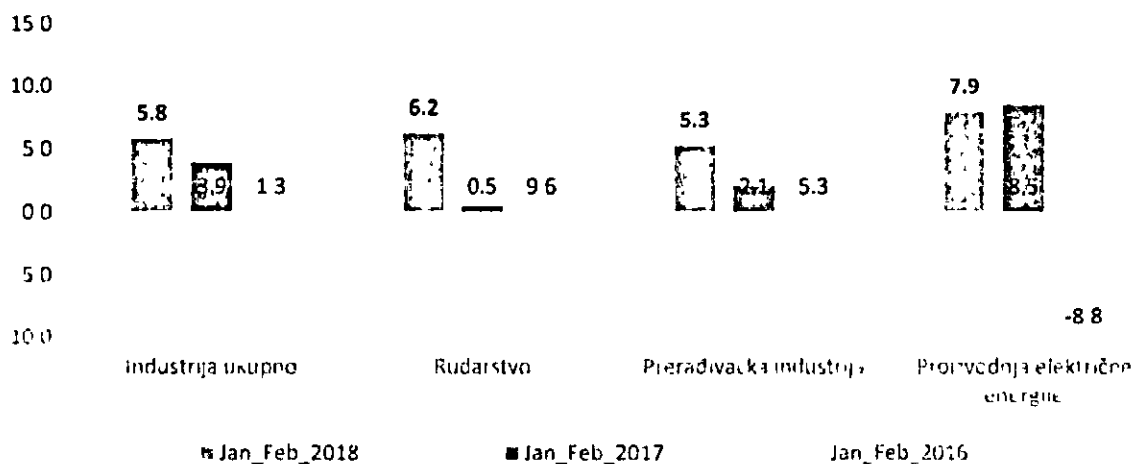
Kretanje Industrijske proizvodnje

Prema preliminarnim podacima BHAS-a za prva dva mjeseca 2018. godine u Bosni i Hercegovini je nastavljen rast industrijske proizvodnje što predstavlja nastavak trenda iz prethodne godine. Tako je Bosna i Hercegovina u periodu januar-februar 2018. godine zabilježila povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje od 5,8% u odnosu na isti period prethodne godine.¹ Posmatrano sektorski, povećanja proizvodnje su registrirana u okviru sva tri sektora. Najznačajniji doprinos rastu ostvaren je u okviru prerađivačke industrije obzirom da ista u okviru ukupne industrijske proizvodnje ima učešće od preko 2/3 i ostvarila je povećanje proizvodnje od 5,3%.

Posmatrano po granama, najznačajnija povećanja proizvodnje registrirana su u okviru izvozno orijentisanih grana kao što su proizvodnja baznih metala 15,9%, gotovih metalnih proizvoda 7,3%, zatim papira 56,2%, mašina i uređaja 5%, rezervnih dijelova za automobilsku industriju 4,4% i namještaja 3,7%. Vrijedi istaći da je u Bosni i Hercegovini u prva dva mjeseca 2018. godine došlo do povećanja proizvodnje ostalih nemetalnih minerala što se uglavnom odnosi na građevinske materijale od 41,7% u odnosu na isti period prethodne godine.

S druge strane, pored povećanja proizvodnje u okviru prerađivačke Industrije koja je determinisana izvoznom tražnjom, na početku 2018. godine vidljiva su poboljšanja i u okviru sektora čija kretanja su determinisana domaćom tražnjom. Tako je u okviru sektora rudarstvo u prva dva mjeseca 2018. godine registrirano povećanje proizvodnje od 6,2%, što je rezultat povećanja proizvodnje u okviru proizvodnje uglja, lignita, ruda metala i kamena tokom posmatranog perioda. Za razliku od prethodne godine kada sektor za proizvodnju električne energije nije značajnije doprinosa rastu, čine se da su poslovni rezultati kada je u pitanju proizvodnja električne energije dosta bolji zahvaljujući prije svega poboljšanju hidrološke situacije i povećanju proizvodnje u hidroelektranama. Tako je prema raspoloživim podacima BHAS-a ukupna proizvodnja električne energije u Bosni i Hercegovini u periodu januar-februar 2018. godine uvećana za skoro 8% u odnosu na isti period prethodne godine.

Grafikon 1. Pregled kretanja industrijske proizvodnje u BiH za period januar-februar 2018. godine po sektorima

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za februar 2018. godine-prethodni podaci“, 03.04.2018. godine.

Maloprodaja

Prema zvaničnim podacima BHAS-a maloprodaja je u mjesecu februaru zabilježila nominalni rast prometa od 4,2%.² Najveći doprinos ovom porastu je došao od nominalnog rasta trgovine na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima (15,3%). Promet na malo motornim gorivima je zabilježio pad od 2,8%. Pri tome, trgovina na malo neprehrambenim proizvodima bilježi skromno smanjenje nominalnog rasta od svega 0,3%. Među neprehrambenim proizvodima značajne stope nominalnog rasta bilježe trgovine na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju (31,8%), trgovine na malo informacijsko-komunikacionom opremom (4%) te trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica (7,4%).

Tržište rada

NOVI NAČIN PRIKUPLJANJA PODATAKA O BROJU ZAPOSLENIH LICA – POJAŠNJENJE

Federalni zavod za statistiku u 2018. godini prestaje sa publikovanjem podataka o broju zaposlenih lica u Federaciji BiH, koji su prikupljeni putem Mjesečnog izvještaja o zaposlenima i plati (Rad-1) i počinje sa obradom i objavljivanjem podataka o broju zaposlenih lica iz administrativnog izvora. Podatke o broju zaposlenih lica iz administrativnog izvora, baze Jedinственог sistema registracije, kontrole i naplate doprinosa Federalni zavod za statistiku preuzima od Porezne uprave Federacije BiH u mjesečnoj periodici. U dosadašnjem načinu prikupljanja podataka o broju zaposlenih lica putem Mjesečnog izvještaja o zaposlenima i plati (Rad-1) obuhvaćeni su poslovni subjekti-pravna lica koja zapošljavaju 10 i više zaposlenih. Broj zaposlenih u poslovnim subjektima-pravnim licima koja zapošljavaju manje od 10 zaposlenih se procjenjivao. Broj zaposlenih u obrtu i srodnim djelatnostima se preuzimao od Porezne uprave Federacije BiH. Promjena izvora za prikupljanje podataka rezultirala je punim obuhvatom podataka i time povećanjem broja zaposlenih lica. Ova promjena je uticala na prekid dosadašnje serije podataka statistike zaposlenih. Podaci o broju zaposlenih iz baze Jedinственог sistema registracije, kontrole i naplate doprinosa nisu uporedivi sa prethodno objavljivanim mjesečnim i godišnjim podacima o broju zaposlenih, zbog različitog obuhvata (Izvor: Saopćenje za javnost, 15.03.2018, Federalni zavod za statistiku).

U skladu sa navedenim došlo je do promjene podataka o ukupnom broju zaposlenih lica u BiH u 2018. godini (Agencija za statistiku BiH). Zbog uporedivosti su preračunati podaci za 2017. godinu, dok podaci za ranije godine nisu uporedivi.

U januaru 2018. godine, prema novoj metodologiji prikupljanja podataka, broj zaposlenih lica u BiH iznosio je 790,9³ hiljada što je za 3,1% više u poređenju sa januarom 2017. godine. Iako je broj zaposlenih lica u mnogim područjima djelatnosti uvećan, najznačajniji doprinos rastu broja zaposlenih lica bio je u području djelatnosti prerađivačke industrije gdje je broj zaposlenih uvećan za 8,3% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Pored navedene djelatnosti, u području djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane broj zaposlenih u januaru 2018. godine je uvećan za 11,6% g/g, a u području djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala je uvećan za 2,8% g/g. Broj registrovanih nezaposlenih lica u BiH u januaru 2018. godine iznosio je 475,5 hiljada i manji je za 7% u odnosu na januar 2017. godine.⁴

² Izvor podataka: BHAS

³ Privremeni podatak. Podatak o broju zaposlenih lica u BiH za februar 2018. godine nije bio na raspolaganju u periodu pripreme informacije.

⁴ Podatak o broju registrovanih nezaposlenih lica u BiH za februar 2018. godine nije bio na raspolaganju u periodu pripreme informacije.

Tabela 1: Broj zaposlenih (nova metodologija) i registrovanih nezaposlenih lica u BiH

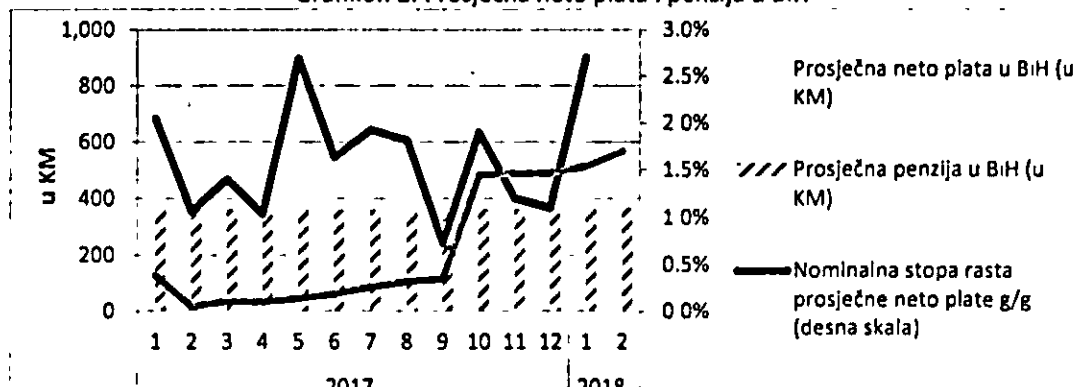
Mjesec	Broj zaposlenih (g/g)	Broj registrovanih nezaposlenih lica (g/g)	Stočni rast broja zaposlenih (g/g)	Stočni rast broja nezaposlenih lica (g/g)
01-2017	767.074	511.571	-	-5,1%
02-2017	766.799	509.907	-	-5,0%
03-2017	773.053	501.522	-	-5,4%
04-2017	779.342	495.405	-	-5,5%
05-2017	783.585	487.426	-	-6,1%
06-2017	786.399	485.888	-	-6,2%
07-2017	787.933	486.309	-	-6,5%
08-2017	785.582	485.088	-	-6,8%
09-2017	792.779	480.379	-	-6,7%
10-2017	793.470	478.191	-	-6,7%
11-2017	795.055	475.549	-	-7,0%
12-2017	792.601	475.084	-	-6,9%
01-2018	790.943	475.541	3,1%	-7,0%

Izvor: BHAS, entitetski zavodi za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje BD, DEP kalkulacije

Prosječna neto plata u BiH nastavila se uvećavati i u januaru 2018. godine iznosila je 870 KM što je za 2,7% u odnosu na januar 2017. godine (nominalni rast).⁶ Najveće nominalne stope rasta prosječne neto plate u posmatranom periodu bile su u područjima stručnih, naučnih i tehničkih djelatnosti (6,2% g/g), administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (7,2% g/g) i djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite (7,7% g/g).

Broj penzionera u BiH u februaru 2018. godine uvećan je u odnosu na februar 2017. godine za 1,2% i iznosi 664,8 hiljada.⁷ Uz povećanje broja penzionera, prosječna penzija u BiH je takođe nominalno uvećana za 1,7% u odnosu na februar 2017. godine i iznosi 367⁸ KM. Nivo najniže penzije u oba bh. entiteta ostao je nepromijenjen u posmatranom mjesecu.⁹

Grafikon 2: Prosječna neto plata i penzija u BiH

Izvor: BHAS, entitetski penzioni fondovi, DEP kalkulacije

⁵ Stope rasta g/g broja zaposlenih lica u 2017. godini nisu dostupne jer su prema novoj metodologiji preračunati podaci za 2017. godinu ali ne za 2016. godinu.

⁶ Podatak o prosječnoj neto plati u BiH za februar 2018. godine nije bio na raspolaganju u periodu pripreme Informacije.

⁷ Broj penzionera u BiH predstavlja zbir penzionera koji primaju penzije iz Zavoda za MIO/PIO FBiH i Fonda za PIO RS bez obzira na mjesto prebivališta.

⁸ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog broja penzionera u svakom od bh. entiteta u ukupnom broju penzionera.

⁹ U FBiH najniža penzija iznosi 326,2 KM, a u RS 179,7 KM. Najniža penzija u FBiH odnosi se na 20. godina radnog staža, a u RS se odnosi na penzijski staž od 15. godina.

2. Javne finansije

U prva dva mjeseca na nivou BiH, ukupno je prikupljeno oko 2,3 milijarde KM javnih prihoda, po osnovu indirektnih i direktnih poreza, kao i doprinosa i drugih prihoda u nadležnostima poreskih uprava. Tako, su navedeni prihodi, u poređenju sa istim periodom prethodne godine uvećani za oko 217 miliona ili 10,5%.

Indirektni porezi u BiH

U mjesecu februaru 2018. godine stupio je na snagu od kada se i primjenjuje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u BiH sa drugim pratećim aktima¹⁰. Izmjenama navedenog zakona, a u cilju osiguravanja dodatnih sredstava za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva, došlo je povećanja putarine kao namjenskog prihoda za autoputeve i druge puteve u BiH. Takođe, izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u BiH uveden je novi akcizni proizvod - biogoriva i biotečnosti, kao i novi naftni derivat kao akcizni proizvod - tečni naftni plin (za pogon motornih vozila)¹¹.

Naplaćeni prihodi. U prva dva mjeseca, po osnovu indirektnih poreza, UIO je prikupila oko 1,1 milijardu KM bruto prihoda, što je za 13,5% više nego u istom periodu prethodne godine. Tokom februara mjeseca, došlo je do smanjenja povrata sa JR UIO, što je rezultiralo nešto sporijom stopom rasta na kraju posmatranog perioda (8,2%). Rast bruto prihoda sa jedne strane i usporenje rasta povrata sa druge strane, doveli su do dvocifrenog rasta prikupljenih neto prihoda, od oko 15%. Tokom posmatranog perioda sve kategorije neto prihoda su ostvarile dvocifrene stope rasta. Najveći doprinos rastu neto prihoda od indirektnih poreza dali su prihodi od PDV-a (7,2 p.p.), prihodi od akciza (3,8 p.p.) i prihodi od putarina (2,7 p.p.).

¹⁰ Pravilnik o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u BiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona u uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda i novi Pravilnik o uplaćivanju indirektnih poreza i ostalih prihoda i taksu koje naplaćuje Uprava za indirektno oporezivanje.

¹¹ Takođe, izmjenama i dopunama Zakona o akcizama povećana je akciza na lož ulje (EL i LS) sa ranijih 0,30 KM na 0,45 KM. Akciza na tečni naftni plin za pogon motornih vozila propisana je u iznosu 0,00 KM a akciza na biogoriva i biotečnosti u iznosu 0,30 KM/litri proizvoda. Navedenim izmjenama Zakona putarina kao vrsta indirektnog poreza plaća se na sljedeće akcizne proizvode: motorni benzini, uključujući i bezolovni, nezavisno od oktanske vrijednosti i komercijalnog naziva, dizel goriva i ostala plinska ulja, tečni naftni plin za pogon motornih vozila, i biogoriva i biotečnosti. Putarina na sve navedene proizvode plaća se u iznosu od 0,15 KM po litru proizvoda za puteve i 0,25 KM po litru proizvoda za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva (ukupno 0,40 KM za putarine), osim tečnog naftnog plina za pogon motornih vozila na koji se oba pomenuta iznosa putarine plaćaju po kilogramu.

Tabela 2: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	<i>struktura</i> 2018	<i>jan-feb</i> 2017	<i>jan-feb</i> 2018	<i>dec</i> 2017	<i>jan</i> 2018	<i>feb</i> 2018
<i>Bruto prihodi - prikupljeno</i>	100,0	4,2	13,5	-3,7	17,5	9,7
<i>Povrati</i>	18,5	19,5	8,2	25,9	22,4	-5,9
<i>Neto prihodi - prikupljeno</i>	81,5	-1,3	14,8	-10,6	16,3	13,4
<i>PDV</i>	50,1	1,0	11,3	-12,8	10,8	11,7
<i>Carine</i>	3,6	12,9	11,8	-1,0	17,4	7,4
<i>Akcize</i>	20,5	-7,1	15,0	-10,3	20,5	8,3
<i>Putarine</i>	6,2	6,0	43,6	-7,1	12,6	78,2
<i>Ostali prihodi</i>	0,2	-3,4	12,5	-22,2	13,7	11,5
<i>Neusklađeni prihodi</i>	0,8	-64,5	138,2	-34,5
<i>Raspoloživo za raspodjelu</i>	100,0	3,3	13,3	4,3	16,8	9,9
<i>Minimalne rezerve</i>	18,6	17,9	6,9	27,9	21,9	-8,0
<i>Budžeti</i>	81,4	0,3	14,8	-11,6	15,5	14,2
<i>Servisiranje vanjskog duga</i>	8,1	50,2	6,4	43,8	-1,3	14,9
<i>FBiH</i>	5,2	54,7	6,5	42,5	0,8	12,6
<i>RS</i>	2,9	44,9	6,2	44,7	-5,1	19,3
<i>BD</i>	0,0	-86,3	12,7	758,9	25,0	8,7
<i>Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga</i>	73,3	-3,6	15,9	-28,7	17,7	14,1
<i>Institucije BiH</i>	10,7	0,8	0,0	-3,8	0,0	0,0
<i>FBiH</i>	40,2	-4,1	19,9	-33,8	21,1	18,8
<i>RS</i>	20,0	-5,6	17,6	-36,6	22,8	12,9
<i>BD</i>	2,5	1,5	18,1	-16,7	18,5	17,8

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje

Porez na dodatu vrijednost. U prva dva mjeseca 2018. godine, po osnovu PDV-a, ukupno je prikupljeno oko 771 milion KM bruto prihoda, odnosno 565 miliona KM neto prihoda. U poređenju sa prethodnom godinom, zahvaljujući dvocifrenim stopama rasta tokom prva dva mjeseca, ukupni neto prihodi po osnovu PDV-a su ostvarili rast od 11,3%. Prihodi od PDV-a, prema poreskim prijavama, su rasli upola sporije, odnosno stopom od 5,6%. Navedeni rast je rezultat rasta prihoda od PDV i po osnovu uvoza roba i usluga (5,5%), ali i po osnovu domaćeg prometa roba i usluga (16,8%).

Akcize. Po osnovu akciza, u prva dva mjeseca tekuće godine, ukupno je naplaćeno oko 231 milion KM neto prihoda, čime su isti ostvarili rast od 15%. Naravno, kao i u ranijim periodima prihodi od akciza po osnovu uvoza su imali pozitivne stope rasta, dok su prihodi po osnovu domaćih akciza bili negativni. Posmatrano po kategorijama proizvoda, najveći rast su ostvarili prihodi od akciza na duvan i duvanske prerađevine (24,9%), nafta i naftni derivati (14,0%), dok su ostali prihodi od akciza smanjeni za oko 6%. U kategoriji nafta i naftne prerađevine, akcize po osnovu uvoza su ostvarili povećanje, dok su domaće akcize smanjenje. Isto je i sa duvanom i duvanskim prerađevinama.

Carine. Neto prihodi od carina, na kraju posmatranog perioda su iznosili 40 miliona KM, i viši su za 11,8%.

Putarine. U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u BiH i uvođenjem novih akciznih proizvoda, proširila se i kategorija putarina na naftne derivate. Uz proširenje navedene kategorije, i povećanje stopa za naknade koje se plaćaju, došlo je do porasta prihoda od putarina za čak 43,6% u poređenju sa istim periodom prethodne godine.

Raspoređeni prihodi. Za raspodjelu na kraju posmatranog perioda, je bilo raspoloživo oko 1,1 milijardu KM prihoda od indirektnih poreza. Nakon izdvojenih 208 miliona KM, za povrate sa JR, za raspodjelu krajnjim korisnicima ostalo je oko 913 miliona KM (14,8%). Od tog iznosa, za servis vanjskog duga utrošeno je oko 91 milion KM. Sa JR UIO BiH u svrhu otplate duga, doznačeno je oko 6,4% više sredstva nego u istom periodu prethodne godine. A preostalih 822 miliona raspodjeljeno je za budžetsku potrošnju krajnjih korisnika.

Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda u BiH

Za prva dva mjeseca, entitetske poreske uprave su zajedno prikupile preko 1,1 milijardu KM prihoda. Prikupljeni prihodi su time ostvarili rast 7,8%, u poređenju sa istim periodom prethodne godine.

Tabela 3: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i sl.

Naziv prihoda	FBiH Jan-feb 2018			RS Jan-feb 2018			BiH Jan-feb 2018		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2017	2018		2017	2018		2017	2018	
Direktni porezi	122,4	143,3	17,0	60,3	65,4	8,4	182,7	208,6	14,2
Porez na dohodak	60,3	68,8	14,1	32,4	36,6	12,8	92,8	105,5	13,7
Porez na dobit	29,9	38,4	28,4	24,3	24,6	1,2	54,2	63,0	16,3
Porezi građana	31,9	35,7	11,9	3,6	4,2	17,4	35,5	39,9	12,4
Ostali porezi	0,3	0,3	12,5	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	12,5
Takse, kazne i naknade	130,9	120,9	-7,6	67,8	63,2	-6,7	198,7	184,1	-7,3
Doprinosi	481,2	534,7	11,1	205,8	224,2	9,0	687,0	758,9	10,5
PIO	265,3	297,1	12,0	116,1	127,3	9,5	381,4	424,2	11,2
Zdravstvo	193,8	212,9	9,8	74,3	80,0	7,6	268,1	292,9	9,2
Nezaposleni	22,1	24,7	11,9	5,9	5,2	-11,4	28,0	30,0	7,0
Dječija zaštita	0,0	0,0	-	8,8	10,8	22,6	8,8	10,8	22,6
Zapošljavanje invalida	0,0	0,0	-	0,7	1,0	55,6	0,7	1,0	55,6
UKUPNO	734,5	798,9	8,8	333,9	352,8	5,7	1.068,4	1.151,7	7,8

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

Direktni porezi. Po osnovu direktnih poreza za prva dva mjeseca ukupno je naplaćeno oko 209 miliona KM prihoda, što je za 14,2% više nego u istom periodu prethodne godine. Najznačajnija kategorija direktnih poreza jesu porezi na dohodak. Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od nesamost djelatnosti (PU FBiH), porez na prihode od samostalnih djelatnosti i porez na prihode od kapitala (PU RS) su glavne kategorije poreza na dohodak, koje su i dovele do njenog rasta. u kategoriji poreza na dobit i dalje su glavne kategorije porez na dobit pravnih lica, kao i porez na dobit banaka. U kategoriji poreza građana, najznačajniji su porez na nepokretnosti i porez na upotrebu motornih vozila.

Doprinosi. Po osnovu socijalnih doprinosa u prva dva mjeseca je prikupljeno oko 759 miliona KM, što je za 10,5% više nego u istom periodu prethodne godine. Tokom posmatranog perioda, u nadležnosti PU RS, smanjena je naplata doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, i povećana naplata doprinosa za obaveznu dječiju zaštitu, kao rezultat primjene novog Zakona o doprinosima.

Ostali prihodi. U toku posmatranog perioda, evidentna je smanjena naplata ostalih prihoda. To su različite vrste naknada i taksi, kazni i slično.

Servis vanjskog duga

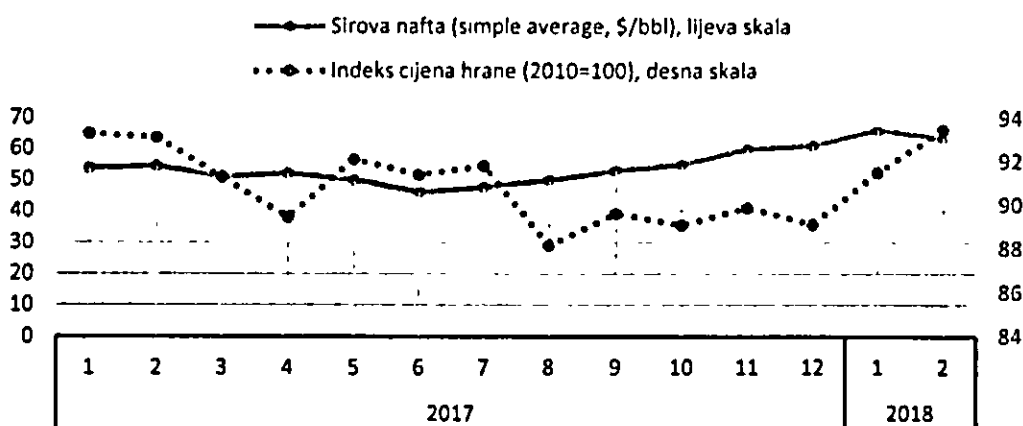
Za prva dva mjeseca 2018. godine, servis vanjskog duga je porastao za 15%, u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Tokom posmatranog perioda, za servis vanjskog duga, utrošeno je oko 99 miliona KM. Od tog iznosa, 82 miliona KM se odnosi na servis glavnice vanjskog duga, a ostatak na servis kamata i drugih troškova. Najveći iznos servisiranog duga je bio prema MMF-u, 34 miliona KM, što je za čak 44% više nego u istom periodu prethodne godine.

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

Cijene

Prosječna cijena sirove nafte na svjetskom tržištu energenata u februaru 2018. godine iznosila je 63,5 \$/barelu i veća je za 16,8% u odnosu na isti mjesec 2017. godine. Međutim, u poređenju sa prethodnim mjesecom cijena sirove nafte je smanjena za 4,2%. Indeks hrane na svjetskom tržištu u februaru 2018. godine bio je veći u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine za 0,4%, dok je u odnosu na januar 2018. godine veći za 2,2%.

Grafikon 3: Kretanje cijena sirove nafte i hrane na svjetskom tržištu

Izvor: Svjetska banka

U periodu pripreme Informacije podaci o CPI indeksu u BiH za januar 2018. godine nisu bili na raspolaganju.¹²

U decembru 2017. godine u BiH je registrovana inflacija od 1,2% u odnosu na decembar prethodne godine, dok je za period I-XII 2017/I-XII 2016 iznosila 1,3%. U periodu I-XII 2017. godine rast cijena zabilježen je u gotovo svim odjeljcima CPI Indeksa (tabela ispod). Ipak, najveći rast cijena bio je u odjeljcima alkohola i duvana (5,2% g/g) i prevoza (5,6% g/g).¹³ Cijene u odjeljku hrane i bezalkoholnih pića su u periodu I-XII 2017. godine uvećane za 1% g/g, i zbog najvećeg udjela u CPI indeksu imale su doprinos rasti ukupne inflacije u BiH.

¹² Odjel Cijena Agencije za statistiku BiH radi na promjeni baze za izračun Indeksa potrošačkih cijena za 2018. godinu. Istovremeno će se proširiti obuhvat proizvoda sa 19 novih proizvoda kako bi imali bolju pokrivenost COICOP grupa.

¹³ Cijene u odjeljku alkohola i duvana su povećane zbog povećanja akciza na duvan i cigarete na početku 2017. godine, ali i zbog poskupljenja cigareta određenih proizvođača tokom godine. Cijene u odjeljku prevoza su uvećane zbog povećanja cijena sirove nafte u 2017. godini.

Tabela 4: Indeks potrošačkih cijena u BiH

Indeks	2018. (februar)	2017. (februar)
Indeks potrošačkih cijena	101,2	101,3
Indeks cijena u domaćoj valuti	101,5	101,0
Indeks cijena u stranoj valuti	106,1	105,2
Indeks cijena za usluge	92,9	92,2
Indeks cijena za dobra	101,7	101,7
Indeks cijena za energiju i gorivo	99,0	99,0
Indeks cijena za zdravstvo	101,2	100,8
Indeks cijena za prevoz	103,1	105,6
Indeks cijena za komunikacije	100,3	100,8
Indeks cijena za rekreaciju i kulturu	101,1	101,1
Indeks cijena za obrazovanje	100,4	100,7
Indeks cijena za restorane i kafiće	100,0	100,3
Indeks cijena za ostale usluge	99,9	99,7

Izvor: BHAS

Monetarni sektor

U februaru 2018. godine nastavljeno je uvećanje ukupne novčane mase (M2). Na kraju posmatranog mjeseca M2 je iznosila 22,3 mlrd. KM uz stopu rasta od 9% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Sve komponente novčane mase dale su doprinos pomenutom rastu, ali je najznačajniji ostvarila komponenta transakcijskog novca (M1), prenosivi depoziti u domaćoj valuti (5,2 p.p.). Približno jednak doprinos rastu M2 dali su prenosivi depoziti u stranoj valuti (1,2 p.p.) i gotovina izvan banaka (1 p.p.). Stope rasta svih komponenti M2 predstavljene su u tabeli ispod.

Tabela 5: Kretanje novčane mase u februaru 2018. godine

Indeks	1	2	3=1+2	4	5	6	7=4+5+6	8=3+7
Stanje u mlrd. KM	3.564,6	7.057,0	10.621,7	4.090,9	1.863,2	5.682,6	11.636,7	22.258,4
Stopa rasta (%)	6,2%	17,8%	13,6%	3,8%	15,1%	3,0%	5,0%	9,0%

Izvor: CBBiH

Rezervni novac (M0) na kraju februara 2018. godine iznosio je 9,5 mlrd. KM i veći je za 15,4% u odnosu na isti mjesec 2017. godine. Iako su sve komponente M0 ostvarile rast g/g, najznačajniji doprinos su dali depoziti banaka kod monetarnih vlasti (12,1 p.p.), a potom gotovina izvan monetarnih vlasti (3,1 p.p.). Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti imali su najbržu stopu rasta (tabela ispod), ali je njihov doprinos rastu M0 bio mali zbog malog udjela u M0.

Tabela 6: Kretanje rezervnog novca u februaru 2018. godine

Indeks	1	2	3	4=1+2+3
Stanje u mlrd. KM	4.302,9	5.100,7	85,9	9.489,5
Stopa rasta (%)	6,2%	24,1%	40,5%	15,4%

Izvor: CBBiH

Prosječne obavezne rezerve u februaru 2018. godine uvećane su za 10,2% g/g, a višak iznad obaveznih rezervi je uvećan za 32,2% g/g (tabela ispod). Veći dio prosječnog salda računa obaveznih rezervi pripada višku iznad obaveznih rezervi (55,3%), a ostatak se odnosi na prosječne obavezne rezerve (44,7%). Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH u februaru 2018. godine iznosio je 5 mlrd. KM i veći je za 21,4% u odnosu na isti mjesec 2017. godine.

Tabela 7: Prosječne obavezne rezerve u februaru 2018. godine

Opis	Obavezne rezerve	Višak iznad obaveznih rezervi	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Višak iznad obaveznih rezervi	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi
	1	2	3	4=3-2	5=2/1	6=3/1
Stanje 31.12.2017.	22.437,2	2.243,7	5.021,4	2.777,7	10,0%	22,4%
Stanje 28.02.2018.	10,2%	10,2%	21,4%	32,2%	-	-

Izvor: CBBiH

Bruto devizne rezerve na kraju februara 2018. godine iznosile su 10,6 mlrd. KM što je za 13,5% više u poređenju sa februarom 2017. godine. Uvećanju bruto deviznih rezervi doprinijele su investicije u vrijednosne papire i strana valuta u trezoru CBBiH sa stopama rasta od 22% g/g i 15,5% g/g respektivno. U strukturi bruto deviznih rezervi i dalje dominiraju investicije u vrijednosne papire (72,3%), a zatim slijede depoziti kod nerezidentnih banaka (23,5%). Ostale komponente bruto deviznih rezervi imaju znatno manji udio – strana valuta u trezoru CBBiH (2,3%), te zlato (1,9%).

Tabela 8: Stanje bruto deviznih rezervi u februaru 2018. godine

Opis	Stanje 31.12.2017.	Stanje 28.02.2018.	Višak iznad obaveznih rezervi	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Višak iznad obaveznih rezervi	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi
	1	2	3	4	5	6	7=1+...+6
Stanje 31.12.2017.	202,9	1,8	245,6	2.493,1	0,0	7.686,2	10.629,5
Stanje 28.02.2018.	-8,4%	-32,3%	15,5%	-5,2%	-	22,0%	13,5%

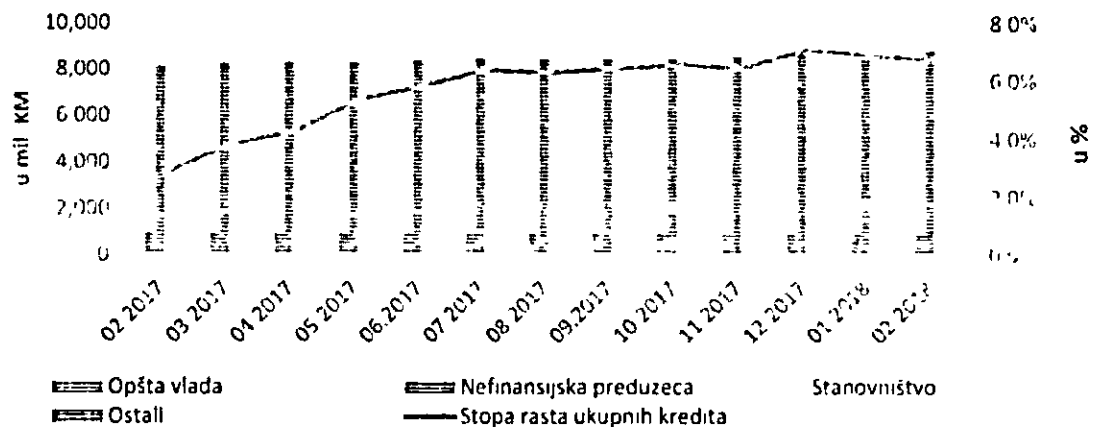
Izvor: CBBiH

Bankarski sektor

Ukupni krediti u mjesecu februaru su rasli po stopi 6,8% g/g i na kraju mjeseca su iznosili 18,5 mlrd. KM. Krediti stanovništvu su rasli 7,5% g/g i dostigli su 8,66 mlrd. KM, dok su krediti nefinansijskim preduzećima su rasli 8,2% g/g. i na kraju februara su iznosili 8,81 mlrd. KM. Krediti ostalim sektorima¹⁴ su iznosili 111,9 miliona KM i rasli su 36,2% g/g. Jedino su krediti opštoj vladi zabilježili pad po stopi 8,4% g/g. Najznačajniji doprinos rastu kredita dali su krediti nefinansijskim preduzećima (3,8 procentnih poena) i učešćem u ukupnim kreditima 47,6%, a zatim krediti stanovništvu (3,3 p.p.) i uz učešće 46,8%.

¹⁴ Sektor nefinansijskih poduzeća čine nefinansijska javna i privatna poduzeća. Sektor opće vlade čine sve razine vlada u BiH. Za potrebe izrade Informacije ostali sektor čine: ostale finansijske institucije, neprofitne organizacije i ostali, jer pojedinačno, ovi sektori imaju malo učešće u ukupnim depozitima, odnosno ukupnim kreditima.

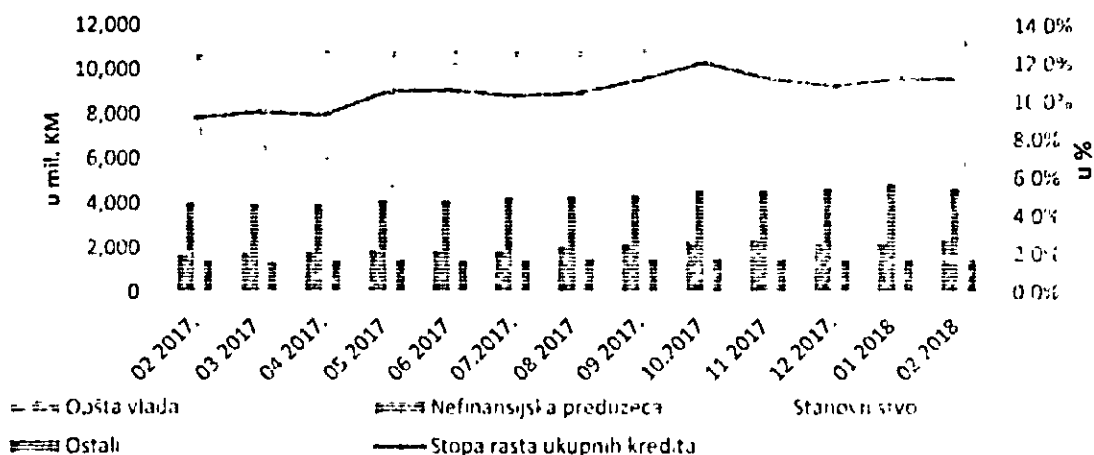
Grafikon 4: Sektorska struktura kredita i stopa rasta ukupnih kredita

Izvor: CBBiH

Depoziti na kraju mjeseca februara 2018. godine su rasli po stopi od 11,2% g/g. i iznosili su 20,0 mlrd. KM. Od ovoga iznosa, depoziti nefinansijskih preduzeća su iznosili 4,72 mlrd. KM uz rast od 15,7% g/g. dok su depoziti stanovništvu su iznosili 11,4 mlrd. KM uz rast od 6% g/g. Najveću stopu rasta su imali depoziti opšte vlade 38,2% g/g. i dostigli su 2,37 mlrd. KM, dok su depoziti ostalih sektora iznosili svega 1,51 mlrd. KM uz rast po stopi od 5,1% g/g. Podjednak doprinos rastu dali su depoziti nefinansijskih preduzeća i depoziti stanovništvu sa (3,6 p.p.)

Grafikon 5: Sektorska struktura depozita i stopa rasta ukupnih depozita

Izvor: CBBiH

Berze u BiH

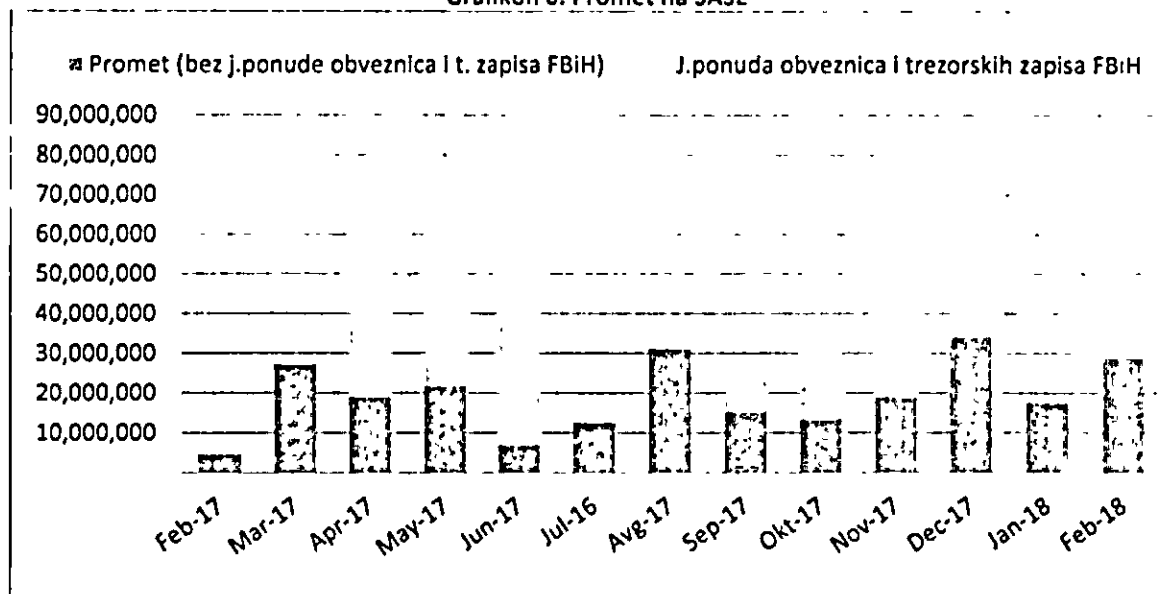
Ukupan promet na SASE u februaru 2018. godine je iznosio 28,9 mil. KM i veći je 6 puta nego što je bio promet u istom periodu prošle godine. Nije bilo javne emisije obveznica i trezorskih zapisa Federacije BiH u ovom mjesecu. Učešće SASE u ukupnom prometu u BiH u mjesecu februaru je iznosilo 92%.

Tabela 9: Promet (u KM) na SASE i BLSE

Mjesec	SASE	BLSE	UKUPNO
Feb-16	20.471.558	77.577.517	98.049.075
Feb-17	4.627.900	14.743.966	19.371.866
Feb-18	28.877.398	2.612.904	31.490.302

Izvor: SASE i BLSE

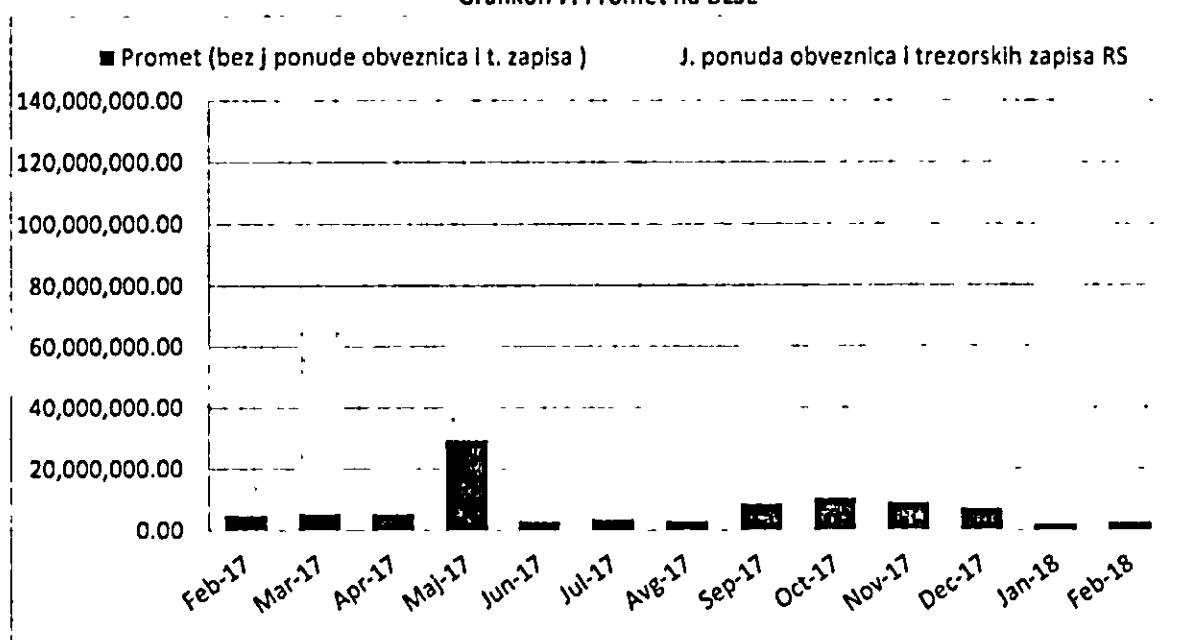
Grafikon 6: Promet na SASE

Izvor: SASE i BLSE

Ukupan promet na banjalučkoj berzi u februaru 2018. godine je bio 2,6 mil. KM. U ovome mjesecu nije bilo prometa obveznica i trezorskih zapisa. Učešće BLSE u ukupnom prometu u BiH je bilo 8%.

Grafikon 7: Promet na BLSE

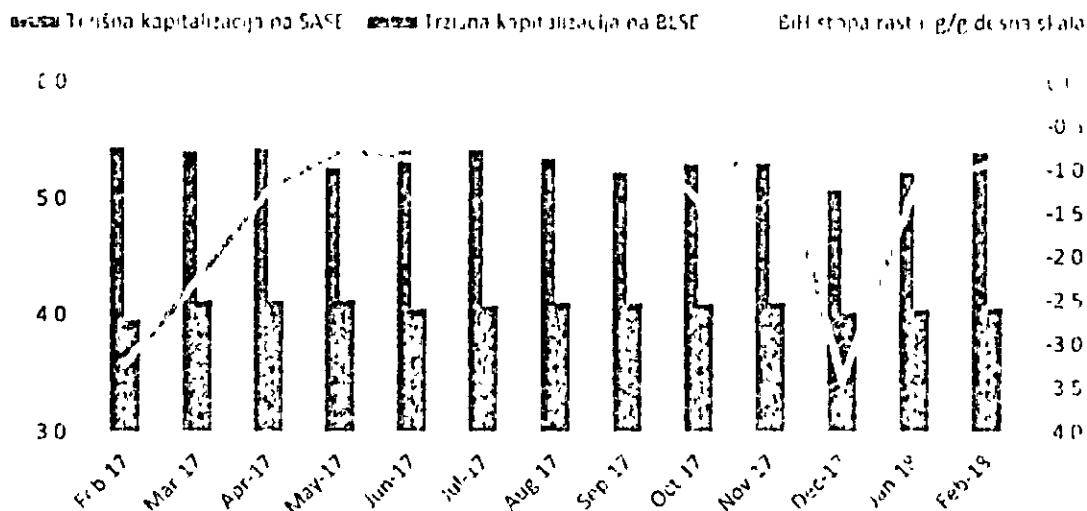

Izvor: SASE i BLSE

U mjesecu februaru kapitalizacija na SASE je iznosila 5,4 milijardi KM uz pad od 0,1% g/g, dok je kapitalizacija na BLSE u istom mjesecu iznosila 4,07 milijardi KM uz pad od 2% g/g.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na SASE i BLSE na kraju mjeseca februaru je iznosila 9,47 milijarde uz pad od 0,9% g/g. Odnos vrijednosti kapitalizacije na SASE i BLSE je 57,1% prema 42,9%.

Grafikon 8: Kapitalizacija na SASE I BLSE (u milijardama KM) i stopa rasta g/g

Izvor: SASE I BLSE

4. Vanjski sektor

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U četvrtom kvartalu 2017. godine zabilježen je značajan porast deficita tekućeg računa od 41% u odnosu na isti period prošle godine (Q4 2017/Q4 2016).

Vanjskotrgovinski deficit je u posmatranom periodu rastao po stopi od 13%. Izvoz i uvoz roba i usluga su u četvrtom kvartalu zabilježili najslabiju stopu kvartalnog rasta u odnosu na druge kvartale 2017.godine kada je zabilježen dvocifren rast, pa je tako izvoz u Q4 rastao po stopi od 8,4% dok je uvoz porastao za 9,9% (Q4 2017/Q4 2016)¹⁵.

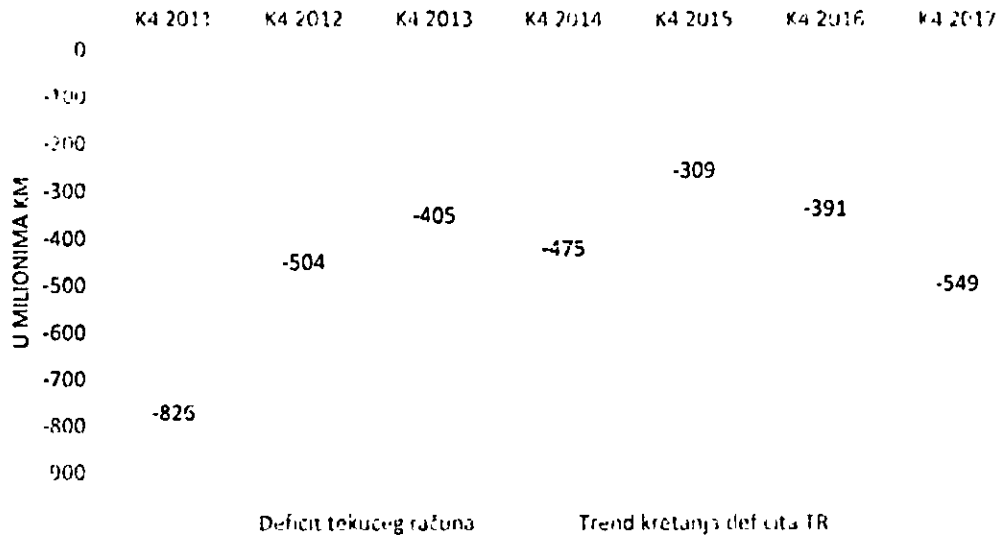
Kada se posmatraju komponente izvoza može se vidjeti da je najvećim dijelom došlo usljed rasta izvoza roba od 9% te rasta izvoza usluga, odnosno procesuiranja roba u BiH, koje su rasle po stopi od 6,4%. Kod komponenti uvoza je došlo do porasta uvoza roba od 9,9% te uvoza usluga od 10%.

U četvrtom kvartalu je došlo je do porasta tekućih neto priliva iz inostranstva od 2%.

Kao i do sada najveći doprinos porastu tekućih priliva iz inostranstva (2,2%) došao je iz kategorije domaćinstava gdje je zabilježen rast priliva od 2,3%. U ovoj kategoriji je nastavljen trend rasta doznaka građana iz inostranstva koje su porasle za 5,1% te rast ostalih tekućih transfera iz inostranstva koji su zabilježili porast od 26,9%. Nasuprot tome kategorije socijalnih beneficija i kompenzacije zaposlenim bh.građanima iz inostranstva, koje skoro svaki kvartal imaju pozitivnu stopu rasta, zabilježile su smanjenje od 3% odnosno od 0,2%.

¹⁵ Izvor podataka: CBBiH

Grafikon 9: Deficit platnog bilansa BiH – kretanje po godinama u četvrtom kvartalu

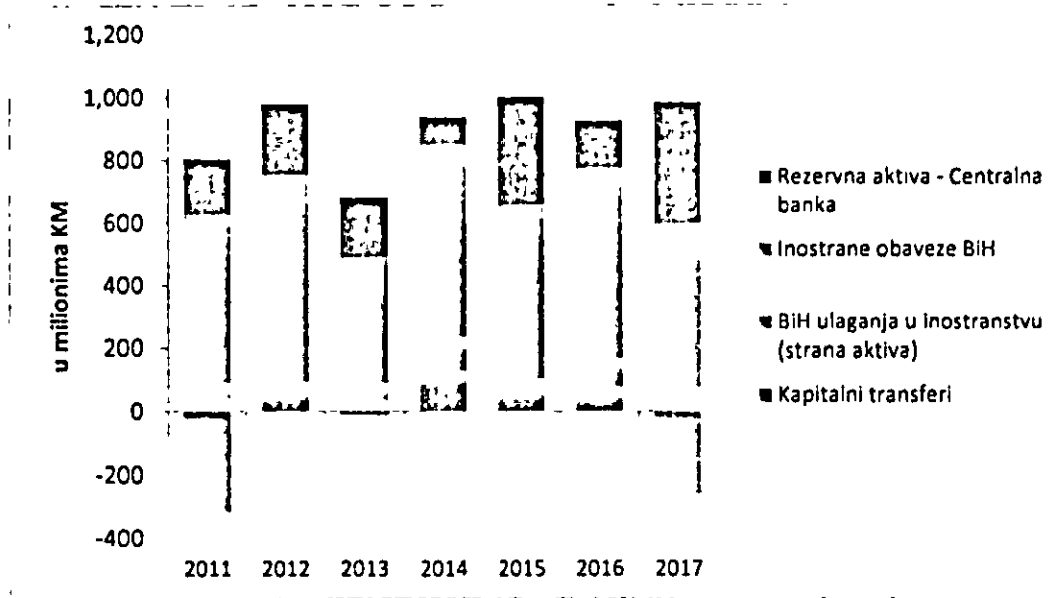

Izvor: Centralna banka BiH

Tekući odlivi u inostranstvo u četvrtom kvartalu 2017. godine su ostali približno na istom nivou kao i godinu prije u istom kvartalu. Do najvećih promjena je došlo kod finansijskog sektora gdje je zabilježeno smanjenje odliva uz istovremeni porast odliva kod nefinansijskih preduzeća po osnovu dohodka na vlasnički kapital i udjele u investicionim fondovima.

Finansiranje deficita tekućeg računa u četvrtom kvartalu 2017. godine se realizovalo povlačenjem strane aktive u iznosu od 258 miliona KM, povećavanjem obaveza prema inostranstvu za 522 miliona KM (u koji ulazi otplata duga od 218 miliona KM, strana ulaganja u vlasnički kapital od 141 milion KM i sredstva trgovinskih kredita od 162miliona KM) te sredstvima sa kapitalnog računa u iznosu 87 miliona KM.

Grafikon 10: Finansiranje deficita tekućeg računa BiH u Q4

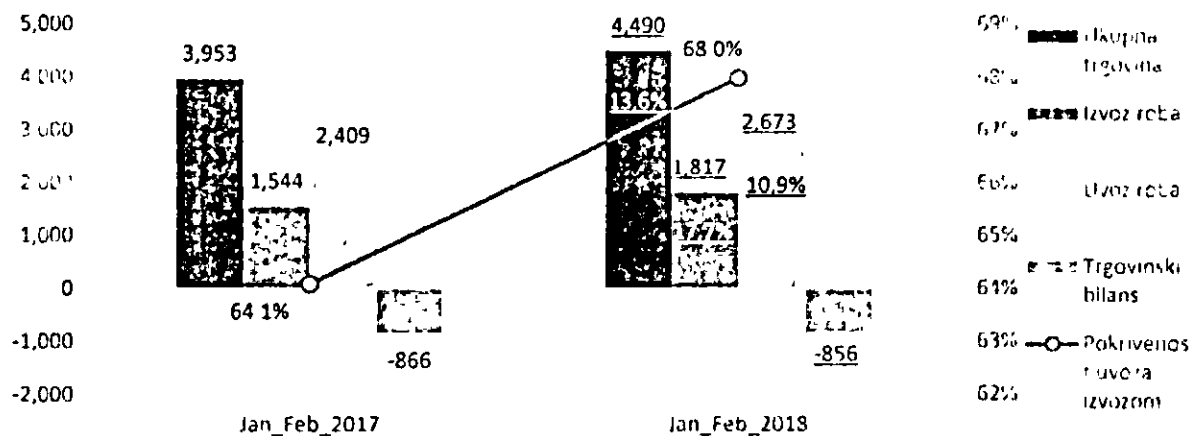

Izvor: Centralna banka BiH

Vanjskotrgovinska robna razmjena

Trenutno raspoloživi podaci o vanjskotrgovinskoj robnoj razmjeni ukazuju na to da je trend visokog nivoa rasta poslovne aktivnosti iz prošle godine nastavljen i tokom prva dva mjeseca tekuće godine. Tako je Bosna i Hercegovina u periodu januar-februar 2018. godine zabilježila dvocifrene stope rasta obima trgovinske razmjene, uvoza i izvoza roba, dok je vanjskotrgovinski robni deficit smanjen a pokrivenost uvoza izvozom poboljšana. Ovaj uzlazni trend u okviru bh. vanjskotrgovinske robne razmjene po svemu sudeći je posljedica povoljnih ekonomskih prilika u okruženju, prije svega u zemljama EU.

Grafikon 11: Pregled vanjskotrgovinske robne razmjene u BiH za period januar-februar 2018. godine (nominalni iznosi i stope rasta)

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Poboljšanje ekonomskih prilika u eksternom okruženju koje se manifestovalo povećanjem ekonomske aktivnosti prije svega u zemljama EU rezultiralo je povećanjem izvozne tražnje za bh. proizvodima odnosno povećanjem bh. robnog izvoza u 2018. godini. Tako je Bosna i Hercegovina u prva dva mjeseca 2018. godine ostvarila robni izvoz od 1,8 milijardi KM što predstavlja nominalno povećanje od 17,7%.¹⁶ Ako se detaljnije posmatra struktura ostvarenog izvoznog rasta u BiH vidljivo je da su najveća povećanja a samim tim i doprinosi rastu izvoza u periodu ostvarena u okviru izvoza aluminijuma 28,6% (1,7 p.p), željeza i čelika 56,4% (1,6 p.p), papira (karton) i naftnih derivata u okviru kojih je izvoz skoro udvostručen a zajedički doprinos rastu iznosio (2,8 p.p), metalnih konstrukcija i rezane građe od po oko 30% (1,5 p.p), te obuće 15% (1,1 p.p) i namještaja 5,2% (0,6 p.p). Posmatrano po glavnim trgovinskim blokovima, bh. izvoz roba na tržište zemalja EU iznosio je 1,3 milijarde KM što predstavlja 72% ukupnog bh. izvoza i uvećan je 18,4%, dok je izvoz na tržište CEFTA-e iznosio 270 miliona KM što je oko 15% ukupnog bh. izvoza i uvećan je za 27,3%. Posmatrano po zemljama, BiH je tokom prva dva mjeseca 2018. godine najznačajnija povećanja izvoza roba zabilježila prilikom izvoza u Srbiju 32,9% (2,9 p.p), Austriju 27% (2,1 p.p), Njemačku 12,5% (2,0 p.p), Italiju 15,8% (1,8 p.p), Hrvatsku 14,7% (1,8 p.p) i Sloveniju 16,8% (1,5 p.p).

S druge strane, jačane poslovne aktivnosti u zemlji i rast izvoza istovremeno su doveli i do povećanja robnog uvoza u Bosni i Hercegovini. Tako je BiH u periodu januar-februar 2018. godine ostvarila uvoz roba u vrijednosti od skoro 2,7 milijardi KM što predstavlja nominalno povećanje od 10,9% u odnosu na isti period prehodne godine. Posmatrano po proizvodima, najznačajnija povećanja uvoza a samim tim i najznačajniji doprinos rastu su zabilježena prilikom uvoza baznih metala 36% (1,2 p.p), željeza i čelika 51% (1,1 p.p), osnovnih hemijskih proizvoda 30% (1 p.p), naftnih derivata 14,8% (1,5 p.p), i motornih vozila 13,1% (0,7 p.p). Posmatrano po trgovinskim blokovima, najviše robe se uvozilo iz EU

¹⁶ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Statistika robne razmjene sa inostranstvom februar 2018. godine“, 20.03.2018. godine.

1,6 milijardi KM, što predstavlja povećanje od 11%, dok je uvoz roba iz zemalja CEFTA-e iznosio 306 miliona KM i uvećan je za 6,7%. Posmatrano po zemljama, najviše stope rasta uvoza roba a samim tim i najznačajniji doprinos rastu uvoza registrirane su prilikom roba iz Njemačke 17,6% (2,1 p.p), Italije i Kine po identičnoj stopi rasta od 14,1% (zajednički doprinos 2,5 p.p), Turska 24% (0,9 p.p), Srbija 7,4% (0,8 p.p) i Hrvatska 2,2% (0,2 p.p).

Visok nivo bh. vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom u periodu januar-februar 2018. godine rezultirao je vanjskotrgovinskim robnim deficitom od 856 miliona KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine ovo predstavlja blago smanjenje od 9 miliona KM odnosno 1,1%. Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima u periodu januar-februar 2018. godine najznačajnija smanjenja vanjskotrgovinskog deficita su registrirana prilikom razmjene sa Hrvatskom i Srbijom, što je u konačnici bio i ključni razlog smanjenja ukupnog robnog deficita tokom posmatranog perioda. Ukupna pokrivenost uvoza izvozom u prva dva mjeseca 2018. godine poboljšana je za skoro 4 p.p u odnosu na isti period prethodne godine i iznosila je 68%. Posmatrano po glavnim trgovinskim blokovima pokrivenost uvoza izvozom sa EU je iznosila 83,3% a sa zemljama CEFTA-e 88,1%, dok je stepen pokrivenosti uvoza izvozom roba po zemljama iznosio: Austrija 155%, Slovenija 125%, Hrvatska 85%, Njemačka 83%, Italija 69% i Srbija 65% Detaljniji pregled bh. vanjskotrgovinske robne razmjene za prva dva mjeseca 2018. godine po HS klasifikaciji prikazan je u tabeli ispod:

Tabela 10: Pregled bh. vanjskotrgovinske robne razmjene za period januar-februar 2018. godine po HS klasifikaciji (nominalni iznosi i stope rasta)

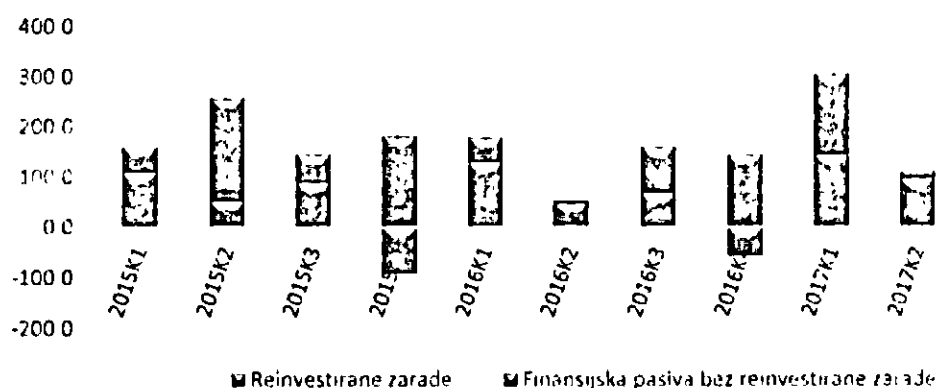
Izvor i uvoz dobavi klasifikovanih prema harmonizovanom sistemu kodova (HS)	IZVOZ				UVOZ				DEFICIT				Pokrivenost uvoza izvozom
	Jan_Feb_2017	Jan_Feb_2018	2018/2017 promjena %		Jan_Feb_2017	Jan_Feb_2018	2018/2017 promjena %		Jan_Feb_2017	Jan_Feb_2018	2018/2017 promjena %		
	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	
UKUPNO	1544	1817	17,7	17,7	2409	2673	10,9	10,9	-855	-856	-1,1	-1,1	68,0%
1 ŽIVOTNJE I PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PORUČKA	19	19	0,5	0,0	70	67	-4,3	-0,12	-51	-48	-4,1	-0,36	28,6%
2 PROIZVODI BIJelog PORUČKA	38	29	-23,9	-0,58	131	134	2,1	0,12	-93	105	12,7	1,36	21,5%
3 MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG PORUČKA I BIJelog PREHRAMBENE PRERAĐEVINE	25	13	-47,0	-0,76	38	28	-27,4	-0,43	-13	14	10,9	0,16	48,2%
4 PROIZVODI MINERALNOG PORUČKA	47	46	-2,3	-0,07	190	200	5,5	0,44	-142	154	8,2	1,34	23,1%
5 PROIZVODI NEUMUŠKE INDUSTRIJE IJ SRODNIH PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUKČUK	155	202	30,0	1,01	384	393	2,2	0,36	-229	-191	-16,6	-4,38	51,3%
6 INDUSTRIJE IJ SRODNIH PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUKČUK	133	143	7,7	0,66	229	250	9,2	0,87	-96	107	11,1	1,25	57,4%
7 KOLA I KRZNO	45	57	24,9	0,73	148	176	18,6	1,14	103	119	15,8	1,87	32,3%
8 DRVO I DRVETNA	31	32	5,2	0,10	74	71	-3,1	-0,10	-43	39	-9,1	-0,45	45,5%
9 DRVO I DRVETNA OD DRVETA	97	112	14,9	0,94	34	43	25,7	0,36	64	69	9,1	-0,67	262,7%
10 CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJIHOVI PROIZVODI	29	51	80,4	1,48	58	63	7,7	0,19	30	-11	-61,7	2,13	81,8%
11 TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI	89	104	16,8	0,95	161	179	10,9	0,73	72	-75	4,0	0,34	58,0%
12 OBUĆA, ŠEŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI	114	133	16,4	1,21	55	57	3,7	0,08	60	76	28,0	1,93	235,0%
13 PROIZVODI OD KAMENA, GIPS, CEMENTA I SUDŽNIH INSEKCIJA, PLEMENTI METALI I NJIHOVI PROIZVODI	10	11	16,3	0,10	38	45	16,8	0,27	-28	-33	16,9	0,55	25,6%
14 OD BAZNIH METALA MAŠINE, APARATI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	2	2	53,3	0,05	2	2	21,1	0,02	0	0	-100,0	-0,05	100,0%
15 OD BAZNIH METALA MAŠINE, APARATI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	254	349	37,5	6,17	237	308	29,9	2,94	17	41	146,1	-2,82	113,3%
16 MAŠINE, APARATI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	185	220	19,3	2,31	306	367	19,8	2,51	122	147	20,5	2,88	60,0%
17 SATOV I MJEŠTARSKI PREDMETI I MEDICINSKI INSTRUMENTI	52	60	14,0	0,50	167	195	16,5	1,15	115	135	17,3	2,30	30,7%
18 SATEVI, MJEŠTARSKI PREDMETI I MEDICINSKI INSTRUMENTI	4	6	47,5	0,12	31	34	10,4	0,13	-27	-28	4,8	0,15	17,3%
19 ORUĐJE I MUNKCIJA, NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	23	20	-11,0	-0,16	1	1	-20,0	-0,01	22	19	-10,6	0,26	2502,5%
20 RAZNI PROIZVODI	191	207	8,3	1,03	51	62	21,9	0,46	139	144	3,4	-0,54	330,9%
21 UMJETNIČKA DJELA, KOLEKCIJSKI PREDMETI I NEKVALIFIKOVANI PREDMETI	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0,0%
98 NEKVALIFIKOVANI PREDMETI	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0,0%

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

5. Strane direktne investicije

Prema posljednjim podacima CBBiH u platnom bilansu za četvrti kvartal 2017. godine ukupna strana ulaganja u zadnjem kvartalu su iznosila 133 mil. KM (neto finansijska pasiva). Time su ukupna SDU za dvanaest mjeseci iznosila 758,4 mil. KM i veća su za 57,3% g/g. Ukupne reinvestirane zarade u 2017. godini su iznosile 384,3 mil. KM. Učešće reinvestiranih zarada u 2017. godini je bilo 50,7% i veće je od učešća u istom periodu 2016. godine, kada je iznosilo 40,1%.

Grafikon 12: Ulaganja u BiH po kvartalima u 2015, 2016. i 2017. god. (u mil. KM)

Izvor: CBBiH

Tabela 11: SDU po kvartalima u 2013, 2014, 2015, 2016. i 2017. godini

U millionima KM	K1	K2	K3	K4	K1-K4
2013	333,2	182,7	2,1	-50,5	467,6
2014	263,5	215,4	134,6	185,0	798,5
2015	159,3	257,1	146,0	91,4	653,8
2016	178,7	53,2	160,9	89,5	482,2
2017	306,1	111,3	208,0	133,0	758,4

Izvor: CBBiH

U februaru 2018. agencija Moody's Investors Service potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“ (16.02.2018. godine), dok je od ranije (08.09.2017. godine) agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Standard & Poor's potvrdila Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting B sa stabilnim izgledima.